

Przedmiot: ANTROPOLOGIA WSI

Prowadzący: dr hab. prof. UG Anna Kwaśniewska

Liczba godzin: 30

Forma zajęć: wykład i zajęcia w Muzeum-Kaszubskim Parku Etnograficznym we Wdzydzach .

Semestr : letni

Cele zajęć

1. Zapoznanie studentów z dziejami chłopów , specyfiką gospodarstwa chłopskiego jako warsztatu pracy i życia rodzinnego.
2. Poznanie specyfiki kulturowej i historycznego zakorzenienia współczesnych zjawisk społeczno-kulturowych oraz gospodarczych polskiej wsi.
3. Zapoznanie studentów z sytuacją i problemami wsi współczesnej.
4. Zapoznanie studentów z problematyką ochrony dziedzictwa kulturowego wsi.
5. Nabycie umiejętności projektowania i prowadzenia badań terenowych w środowisku wiejskim.
6. Rozwinięcie umiejętności pracy w grupie.

Forma zaliczenia

1. Egzamin

Podstawowe kryteria oceny

1. Opracowanie materiałów z oraz przygotowanie raportu z badań terenowych – 70%
2. Obecność na zajęciach - 30 % oceny

Kryteria i punktacja wg ”Formy i kryteria oceniania efektów kształcenia na kierunku etnologia UG”

Treść zajęć

1. Wprowadzenie do antropologii wsi: terminologia, zakres, stan badań.
- 2-3. Zarys dziejów chłopów w Polsce; uwłaszczenie, wzrost świadomości grupowej, ruch ludowy, pozycja społeczna i „kompleks chłopski”.
4. Struktura agrarna w Polsce – przemiany, różnice regionalne, tendencje przemian.
5. Gospodarstwo chłopskie jako miejsce pracy i życia.
6. Rodzina wiejska – jej specyfika, funkcje, zadania, przemiany, sytuacja obecna .
- 7-9. Aktywność kulturalna i społeczna mieszkańców i wsi (KGW, OPS, LGD, Stowarzyszenia, zespoły folklorystyczne) – projekt i badania w środowisku wiejskim.
- 10-12. Krajobraz kulturowy i estetyka wsi - projekt i badania w środowisku wiejskim.
13. Ochrona dziedzictwa materialnego i niematerialnego wsi; listy produktów regionalnych.
- 14 -15. Turystyka na obszarach wiejskich - projekt i badania w środowisku wiejskim.

Podstawowa literatura

- Bukraba -Rylska, I., *Socjologia wsi polskiej*, PWN, Warszawa 2008.
- Burszta J., *Kultura ludowa- kultura narodowa, Szkice i rozprawy*, LSW, Warszawa 1985.
- Markowska D., *Rodzina w społeczności wiejskiej. Ciągłość i zmiana*, Warszawa 1976
- Stomma L., *Antropologia kultury wsi polskiej XIX w.*, Warszawa 1986.
- Robotycki Cz., Węglarz S., *Chłop potęga jest i basta jest i basta. O mityzacji kultury ludowej w nauce*, „Polska Sztuka Ludowa”, 1983, nr 1-2.
- T. Siemiński, „*Rajskie ogrody*” w *ikonosferze wsi kaszubskiej. Synkretyczna forma kultury potocznej*, Pruszcz Gdański 2010.
- Stan i zróżnicowanie kultury wsi i małych miast w Polsce. Kanon i rozproszenie*, red. I. Bukraba -Rylska, W.J. Burszta, Narodowe Centrum kultury, Warszawa 2011.
- W obliczu zmiany :wybrane strategie działania mieszkańców polskiej wsi*, red. K. Gorlach i G. Foryś, Wyd. UJ, Kraków 2005.
- Problemy polskiej wsi na przełomie wieków*, red. L. Frąckiewicz, M. Król, Akademia Ekonomiczna, Katowice 2002